

Név:

1. (3 + 4 + 3 pont) Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Keressd meg A sajátértékeit!

$$0 = \det(A - \lambda E) = \begin{vmatrix} 2-\lambda & 3 \\ 0 & 1-\lambda \end{vmatrix} = (2-\lambda)(1-\lambda) - 3 \cdot 0$$

$$\Rightarrow \lambda_1 = 2, \quad \lambda_2 = 1$$

Keressd meg A sajátvektorait!

$$A\vec{v} = \lambda\vec{v} \iff (A - \lambda E)\vec{v} = \vec{0}$$

$$\lambda_1 = 2 \quad \begin{bmatrix} 2-2 & 3 \\ 0 & 1-2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} 3y = 0 \\ -y = 0 \end{cases} \rightarrow y = 0$$

$$\text{sajátaltér: } \left\{ \begin{bmatrix} x \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$$

$$\vec{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\lambda_2 = 1 \quad \begin{bmatrix} 2-1 & 3 \\ 0 & 1-1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$1x + 3y = 0 \rightarrow x = -3y$$

$$\text{sajátaltér: } \left\{ \begin{bmatrix} -3y \\ y \end{bmatrix} \right\}$$

$$\vec{v}_2 = \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Mennyi $A^{15}(9,1)^T$?

$$\begin{bmatrix} 9 \\ 1 \end{bmatrix} = \alpha_1 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \alpha_2 \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha_1 - 3\alpha_2 \\ \alpha_2 \end{bmatrix} \Rightarrow \alpha_2 = 1 \Rightarrow \alpha_1 = 12$$

$$A^{15} \begin{bmatrix} 9 \\ 1 \end{bmatrix} = A^{15} \left(12 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + 1 \cdot \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \end{bmatrix} \right) = 12 \cdot 2^{15} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + 1^{15} \cdot \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{Vagy } A^{15} \begin{bmatrix} 9 \\ 1 \end{bmatrix} = [SDS^{-1}]^{15} \begin{bmatrix} 8 \\ 7 \end{bmatrix} = S D^{15} S^{-1} \begin{bmatrix} 8 \\ 7 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}^{15} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 9 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2^{15} & 0 \\ 0 & 1^{15} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 9 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{Itt } \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

2. (6+4 pont) Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 2 & -1 \\ 2 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$$

Számold ki pivotálással A inverzet! Ellenőrizd az eredményed!

	a_1	a_2	a_3	e_1	e_2	e_3
e_1	2	2	-1	1	0	0
e_2	2	3	2	0	1	0
e_3	1	2	3	0	0	1
e_1	0	-2	-7	1	0	-2
e_2	0	-1	-4	0	1	-2
a_1	1	-2	3	0	0	1
e_1	0	0	1	1	-2	2
a_2	0	1	4	0	-1	2
a_1	1	0	-5	0	2	-3
a_3	0	0	1	1	-2	2
a_2	0	1	0	-4	7	-6
a_1	1	0	0	5	-8	7

Ellenőrzés:

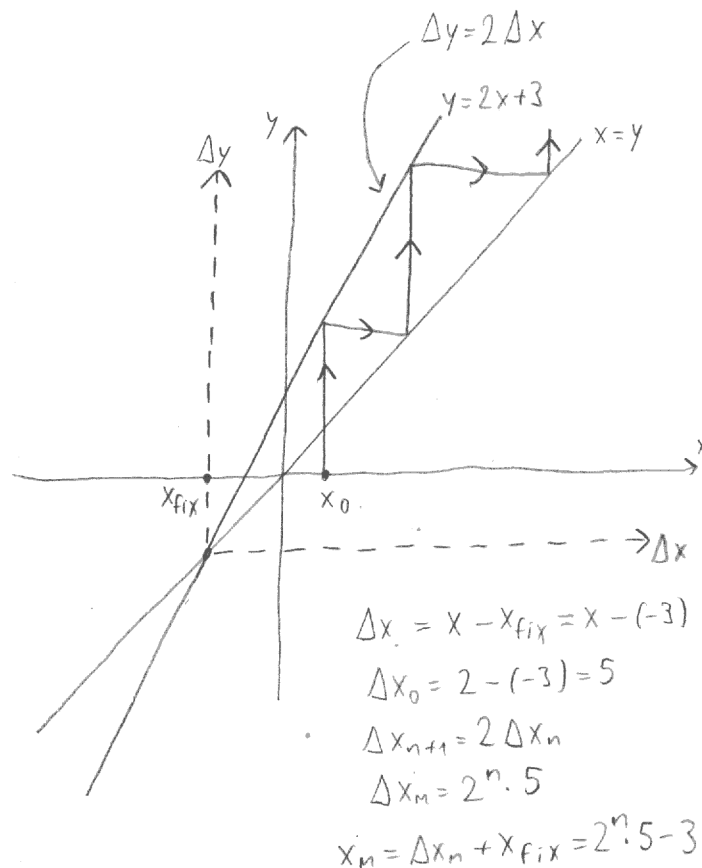
$$\begin{bmatrix} 2 & 2 & -1 \\ 2 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & -8 & 7 \\ -4 & 7 & -6 \\ 1 & -2 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Tehát $A^{-1} = \begin{bmatrix} 5 & -8 & 7 \\ -4 & 7 & -6 \\ 1 & -2 & 2 \end{bmatrix}$

Legyen $x_0 = 2$, $x_{n+1} = 2x_n + 3$. Mennyi x_n ?

Fixpont: $x_{\text{fix}} = 2x_{\text{fix}} + 3$
 $x_{\text{fix}} = -3$

$$\begin{aligned} x_n &= 2^n (x_0 - x_{\text{fix}}) + x_{\text{fix}} \\ &= 2^n (2 - (-3)) + (-3) \\ &= 2^n \cdot 5 - 3 \end{aligned}$$

3. (5 · 5 pont) Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 5 \\ 1 & 2 & 3 \\ 4 & 2 & 5 \end{pmatrix}.$$

Számold ki pivotálással $\det(A)$ -t!

	a_1	a_2	a_3
l_1	2	3	5
l_2	1	2	3
l_3	4	2	5
l_1	0	-1	-1
a_1	1	2	3
l_3	0	-6	-7
a_2	0	1	1
a_1	1	0	1
l_3	0	0	-1
a_2	0	1	0
a_1	1	0	0
a_3	0	0	1

$$a_2 \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \end{pmatrix}$$

permutáció paritása:

$$\begin{matrix} 1 & 2 & 3 \\ \times & & \\ 2 & 1 & 3 \end{matrix}$$

egy db. \times páratlan

$$\text{így } \det A = 1 \cdot (-1) \cdot (-1) \cdot (-1) = -1$$

páros perm.: 1
páratlan perm.: -1

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 2 & 10 & 16 \\ 3 & 20 & 42 \end{pmatrix}.$$

Írd fel ezen matrix $A = LU$ felbontását!

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 2 & 10 & 16 \\ 3 & 20 & 42 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 0 & 2 & 6 \\ 0 & 8 & 27 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 0 & 2 & 6 \\ 0 & 8 & 27 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 0 & 2 & 6 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\text{így } \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 2 & 10 & 16 \\ 3 & 20 & 42 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 0 & 2 & 6 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

vagyis

$L =$

$U =$

$$L = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 3 & 4 & 1 \end{bmatrix}$$

$$U = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 0 & 2 & 6 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

4. (4+2+2+1+1 pont) Oldd meg pivotálással a következő egyenletrendszert, továbbá jelöld az egyenletrendszer együtthatómatrixát A-val! (A megoldást \mathbb{R}^3 -beli vektorokként add meg!)

$$4x_1 + 2x_2 + 6x_3 = 2$$

$$2x_1 + 1x_2 + 3x_3 = 1$$

$$6x_1 + 3x_2 + 9x_3 = 3.$$

I.

	a_1	a_2	a_3	b
e_1	4	2	6	2
e_2	2	1	3	1
e_3	6	3	9	3

Partikuláris megoldás: $\vec{b} = 0\vec{e}_1 + 1\cdot\vec{a}_2 + 0\vec{e}_3 = 0\vec{a}_1 + 1\cdot\vec{a}_2 + 0\vec{a}_3$

$$\vec{x}_{\text{part}} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

II.

	a_1	a_2	a_3	b
e_1	0	0	0	0
a_2	2	1	3	1
e_3	0	0	0	0

Homogén megoldások: $\vec{a}_1 = 0\vec{e}_1 + 2\vec{a}_2 + 0\vec{e}_3 = 2\vec{a}_2 + 0\vec{a}_3$
 $\vec{0} = -1a_1 + 2a_2 + 0a_3$

$$\vec{a}_3 = 0\vec{e}_1 + 3\vec{a}_2 + 0\vec{e}_3 = 0\vec{a}_1 + 3\vec{a}_2$$

$$\vec{0} = 0\vec{a}_1 + 3\vec{a}_2 - 1\vec{a}_3$$

Általános megoldás:

$$\vec{x}_{\text{ált}} = \vec{x}_{\text{part}} + t_1 \vec{x}_{\text{hom}_1} + t_2 \vec{x}_{\text{hom}_2} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + t_1 \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} + t_2 \begin{bmatrix} 0 \\ 3 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1 \\ 1 - 2x_1 - 3x_3 \\ x_3 \end{bmatrix}$$

$$\vec{x}_{\text{hom}_1} = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \vec{x}_{\text{hom}_2} = \begin{bmatrix} 0 \\ 3 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Add meg $\text{Oszlop}(A)$ dimenzióját és egy bázist!

$\dim \text{Oszlop}(A) = \text{rang } A = 1$, a II. tábla bal szélén levő egyetlen " a_2 " címke miatt

bázis: $\vec{a}_2 = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix}$

Add meg $\ker(A)$ dimenzióját és egy bázist!

$\dim \ker(A) = 2$, mivel két független $\vec{x}_{\text{hom}_1}, \vec{x}_{\text{hom}_2}$ megoldása van a homogén egyenletnek.

bázis: $\begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 3 \\ -1 \end{bmatrix}$

Add meg $\text{Sor}(A)$ dimenzióját és egy bázist!

$\dim \text{Sor}(A) = 1$, mivel a II. tábla bal szélén csak egy " a_2 " címke van.

bázis = $(2, 1, 3)^T = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix}$

Add meg $\ker(A^T)$ dimenzióját!

$$\dim \ker(A^T) = \dim \mathbb{R}^3 - \text{rang } A = 3 - 1 = 2$$

$A: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$